

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 189/2015
25.02.2016.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Гордане Ајншпилер-Поповић и Браниславе Апостоловић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ из Београда, против туженог К.б. АД из Б., кога заступа пуномоћник Р.А., адвокат из Б. и умешача на страни туженог И.-к. ДОО из Ш., кога заступа пуномоћник Д.П., адвокат из Б., ради дуга, вредност предмета спора 186.075.512,67 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 4302/2013 од 28.01.2015.године, у седници већа одржаној дана 25.02.2016.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 4302/2013 од 28.01.2015.године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр. 123/13 од 09.04.2013.године, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 186.075.512,67 динара са каматом по стопи прописаној Законом о висини стопе затезне камате почев од 19.12.2012.године до 24.12.2012.године, а од 25.12.2012.године па до исплате по стопи прописаној Законом о затезној камати. Обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 780.000,00 динара.

Привредни апелациони суд је побијаном пресудом Пж бр. 4302/13 од 28.01.2015.године, одбио жалбе туженог и умешача на страни туженог као неосноване и потврдио првостепену пресуду Привредног суда у Београду.

Благовременом и дозвољеном ревизијом изјављеном преко пуномоћника из реда адвоката тужени побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију, предложио је одбијање ревизије као неосноване, а трошкове ревизијског поступка није тражио ни определио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) који се у конкретном случају примењује на основу члана 23. Закона о изменама и допунама ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 55/14) и одлучио да ревизија туженог није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом туженог конкретно се не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка које могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП. Неоснован је навод ревизије о погрешној примени материјалног права.

Према утврђеним чињеницама тужилац је као наручилац са привредним друштвом И.-к. ДОО из Ш., овде умешачем и Привредним друштвом Т.и. ДОО из Б. као извођачима закључио уговор 23.11.2010.године о извођењу радова на изградњи објекта за главни поштански центар у Београду по уговореној цени без обрачунатог пореза на додатну вредност у износу од 1.576.911.124,28 динара, уз могућност кориговања исте. Уговорени рок за извођење радова је 450 календарских дана од увођења у посао. На основу члана 9 истог уговора по коме се извођач обавезао да најкасније у року од 10 дана од закључења уговора достави наручиоцу оригиналну банкарску гаранцију на износ од 10% од уговорене цене, а на име гаранције за добро извршење посла и извршење посла у уговореном року, тужени је по налогу умешача издао банкарску гаранцију 07.12.2010.године у корист тужиоца. Истом се неопозиво и безусловно обавезао да ће на први позив и без приговора извршити плаћање максимално до износа од 186.075.512,67 динара по пријему првог писменог захтева корисника гаранције у којем изјављује да налогодавац није испунио своје обавезе преузете уговором уз наводе које обавезе из уговора налогодавац није испунио. Неспорно је да је тужилац као корисник гаранције у року важења гаранције поднео писмени захтев за плаћање дана 18.12.2012.године уз навођење да умешач као налогодавац није извршио обавезе преузете уговором о извођењу радова. Као разлог за наплату истакао је да извођач радова није извршио уговорене радове у року, да се од последње привремене ситуације издате у јулу месецу 2012.године на градилишту радови не изводе, да је рок за извођење радова истекао, те да умешач преузете уговорне обавезе није извршио, нити је у могућности да их изведе у целости. Тужилац је 25.12.2012.године ургирао наплату банкарске гаранције, али тужени није извршио исплату гарантованог износа.

Код овако утврђених чињеница правилно су нижестепени судови применили материјално право, одредбе члана 1083. и 1087. ЗОО када су обавезали туженог да тужиоцу изврши исплату гарантованог износа од 186.075.512,67 динара са припадајућом каматом, дајући при томе разлоге које прихвата и ревизијски суд.

Банкарску гаранцију у смислу члана 1083. ЗОО издаје банка у писаној форми чиме се обавезује према примаоцу гаранције (кориснику) да ће му за случај да му треће лице не испуни обавезу од доспелости измирити обавезу, ако буду испуњени услови наведени у гаранцији. Ако банкарска гаранција садржи клаузулу без приговора, на први позив или речи које имају исто значење према члану 1087.

ЗОО банка не може истицати према кориснику приговоре које налогодавац као дужник може истицати према кориснику по обезбеђеној обавези. У конкретном случају ради се о чинидбеној гаранцији, којом банка гарантује да ће налогодавац по гаранцији извршити неку чинидбу, а конкретно ради се о подврсти чинидбене гаранције за добро извршење посла. Обавеза банке по овој гаранцији се своди на обештећење корисника гаранције до износа на који гаранција гласи за случај да дужник није извршио или није добро извршио посао, при чему се мора водити рачуна о року за извршење посла. У конкретном случају како се радило о безусловној гаранцији која је самостална и не може се везивати за основни посао, то се нису могли истицати приговори из основног посла. Банка гарант, код гаранције на први позив може истицати приговор да је дужник извршио плаћање, односно у конкретном случају да је извршио чинидбу, јер је то приговор из гаранције, обзиром на обавезивање банке гаранта да изврши плаћање уколико главни дужник не изврши своју обавезу чињења. Приговором да је дужник извршио 97,78% посла по уговору о извођењу радова са тужиоцем тужени је учинио неспорним да није изведено 100% радова, чиме је наступио случај за који је гаранција дата. Стога како се у конкретном случају ради о самосталној банкарској гаранцији на први позив, а приговори гаранта који се односе на саму гаранцију нису правно основани стоји обавеза туженог као банке гаранта да плати гарантовани износ по чинидбеној гаранцији за добро извршење посла. Стога су без утицаја ревизијски наводи да гарантовани случај није наступио, односно да је обавеза банке гаранта значајно већи износ, него што износи тужиочево потраживање према умешачу, као извођачу радова, а налогодавцу по банкарској гаранцији.

На основу изложеног и члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио ревизију туженог као неосновану.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**